Kolēģijas atzinums (64. pants)

Atzinums 02/2023 par Latvijas kompetentās uzraudzības iestādes lēmuma projektu attiecībā uz rīcības kodeksa pārraudzības struktūras akreditācijas prasību apstiprināšanu saskaņā ar VDAR 41. pantu

Pieņemts 2023. gada 3. februārī

Translations proofread by EDPB Members.
This language version has not yet been proofread.

Satura rādītājs

1 FAKTU KOPSAVILKUMS 4
2 NOVĒRTĒJUMS 4
2.1 Kolēģijas vispārējie apsvērumi par iesniegto akreditācijas prasību projektu 4
2.2 LV UI akreditācijas prasību analīze attiecībā uz rīcības kodeksa pārraudzības struktūrām 5
2.2.1 VISPĀRĪGAS PIEZĪMES 5
2.2.2 NEATKARĪBA 6
2.2.3 INTEREŠU KONFLIKTS 8
2.2.4 ĪPAŠAS ZINĀŠANAS 8
2.2.5 IZSTRĀDĀTĀS PROCEDŪRAS UN STRUKTŪRAS 9
2.2.6 PĀRREDZAMA SŪDZĪBU IZSKATĪŠANA 9
2.2.7 SAZIŅA AR LV UI 10
2.2.8 PĀRSKATĪŠANAS MEHĀNISMI 10
2.2.9 JURIDISKAIS STATUSS 10
3 SECINĀJUMI/IETEIKUMI 10
4 NOSLĒGUMA PIEZĪMES 13

Eiropas Datu aizsardzības kolēģija,

ņemot vērā 63. pantu, 64. panta 1. punkta c) apakšpunktu un 3.–8. punktu, kā arī 41. panta 3. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regulā (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (turpmāk tekstā — "VDAR"),

ņemot vērā EEZ līgumu un jo īpaši tā XI pielikumu un 37. protokolu, kas grozīts ar EEZ apvienotās komitejas 2018. gada 6. jūlija lēmumu Nr. 154/2018[1],

ņemot vērā 2018. gada 25. maija Reglamenta 10. un 22. pantu,

tā kā:

(1) Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas (turpmāk "kolēģija") galvenais uzdevums ir nodrošināt VDAR konsekventu piemērošanu, ja uzraudzības iestāde gatavojas apstiprināt prasības rīcības kodeksa (turpmāk "kodekss") pārraudzības struktūras akreditācijai saskaņā ar 41. pantu. Tāpēc šā atzinuma mērķis ir veicināt saskaņotu pieeju attiecībā uz ierosinātajām prasībām, ko datu aizsardzības uzraudzības iestāde izstrādā un ko kompetentā uzraudzības iestāde piemēro, akreditējot kodeksa pārraudzības struktūru. Lai gan VDAR tieši nenosaka vienotu akreditācijas prasību kopumu, tā veicina konsekvenci. Kolēģija ar savu atzinumu cenšas sasniegt šo mērķi: pirmkārt, tā pieprasa kompetentajām UI izstrādāt pārraudzības struktūru akreditācijas prasības, pamatojoties uz VDAR 41. panta 2. punktu un kolēģijas Pamatnostādnēm 1/2019 par rīcības kodeksiem un pārraudzības struktūrām saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679 (turpmāk "pamatnostādnes") un izmantojot astoņas prasības, kas izklāstītas akreditācijai veltītajā pamatnostādņu iedaļā (12. iedaļa), otrkārt, tā sniedz kompetentajām UI rakstiskus norādījumus, kuros izskaidrotas akreditācijas prasības, un, visbeidzot, tā aicina kompetentās UI pieņemt prasības saskaņā ar šo atzinumu, lai panāktu saskaņotu pieeju.

(2) saskaņā ar VDAR 41. pantu kompetentās uzraudzības iestādes pieņem prasības apstiprināto kodeksu pārraudzības struktūru akreditācijai. Tomēr tās piemēro konsekvences mehānismu, lai būtu iespējams noteikt piemērotas prasības, kas nodrošina, ka pārraudzības struktūras pārrauga atbilstību kodeksiem kompetenti, konsekventi un neatkarīgi, tādējādi sekmējot kodeksu pienācīgu īstenošanu visā Savienībā un palīdzot nodrošināt pareizu VDAR piemērošanu;

(3) Lai varētu apstiprināt kodeksu, kas attiecas uz nepubliskām iestādēm un struktūrām, ir jābūt noteiktai kodeksa pārraudzības struktūrai (vai struktūrām), kuru(-as) ir akreditējusi kompetentā UI kā tādu, kas spēj efektīvi pārraudzīt kodeksu. VDAR nav definēts termins "akreditācija". Tomēr VDAR 41. panta 2. punktā ir izklāstītas vispārīgas prasības attiecībā uz pārraudzības struktūras akreditāciju. Ir vairākas prasības, kas jāizpilda, lai kompetentā uzraudzības iestāde varētu akreditēt pārraudzības struktūru. Lai saņemtu akreditāciju, kodeksu izstrādātājiem ir jāpaskaidro un jāpierāda, ka to piedāvātā pārraudzības struktūra atbilst VDAR 41. panta 2. punktā izklāstītajām prasībām.

(4) Lai gan uz pārraudzības struktūru akreditācijas prasībām attiecas konsekvences mehānisms, pamatnostādnēs paredzēto akreditācijas prasību izstrādē būtu jāņem vērā attiecīgā kodeksa nozare

[1] šajā atzinumā atsauces uz "Savienību" ir jāsaprot kā atsauces uz "EEZ".

vai specifika. Kompetentajām uzraudzības iestādēm ir rīcības brīvība attiecībā uz katra kodeksa piemērošanas jomu un specifiku, un tām būtu jāņem vērā attiecīgie tiesību akti. Tāpēc kolēģijas atzinuma mērķis ir izvairīties no būtiskas nekonsekvences, kas varētu ietekmēt pārraudzības struktūru darbību un attiecīgi arī VDAR rīcības kodeksu un to pārraudzības struktūru reputāciju.

(5) Šajā saistībā kolēģijas pieņemtās pamatnostādnes ir uzskatāmas par vadlīnijām konsekvences mehānisma kontekstā. Konkrēti, pamatnostādnēs kolēģija ir precizējusi, ka, lai gan pārraudzības struktūras akreditācija attiecas tikai uz konkrētu kodeksu, pārraudzības struktūru var akreditēt vairāku kodeksu vajadzībām, ja tā atbilst katra kodeksa akreditācijas prasībām;

(6) kolēģija pieņem atzinumu saskaņā ar VDAR 64. panta 3. punktu, lasot to kopā ar EDAK reglamenta 10. panta 2. punktu, astoņu nedēļu laikā no pirmās darbdienas pēc tam, kad priekšsēdētāja un kompetentā uzraudzības iestāde nolēmušas, ka dokumentācija ir pilnīga. Ar priekšsēdētāja lēmumu šo laikposmu var pagarināt vēl par sešām nedēļām, ņemot vērā jautājuma sarežģītību,

IR PIEŅĒMUSI ŠO ATZINUMU.

1 FAKTU KOPSAVILKUMS

1. Latvijas uzraudzības iestāde (LV UI) ir iesniegusi kolēģijai lēmuma projektu par prasībām rīcības kodeksa pārraudzības struktūras akreditācijai, lūdzot tai sniegt atzinumu saskaņā ar 64. panta 1. punkta c) apakšpunktu, lai nodrošinātu konsekventu pieeju Savienības līmenī. Lēmums par lietas pilnīgumu tika pieņemts 2022. gada 28. oktobrī.

2. Saskaņā ar kolēģijas reglamenta 10. panta 2. punktu, ņemot vērā jautājuma sarežģītību, priekšsēdētāja nolēma pagarināt sākotnējo astoņu nedēļu pieņemšanas termiņu par sešām nedēļām.

2 NOVĒRTĒJUMS

2.1 Kolēģijas vispārējie apsvērumi par iesniegto akreditācijas prasību projektu

3. Visām akreditācijas prasībām, ko iesniedz kolēģijai atzinuma sniegšanai, ir pilnīgi jāatbilst VDAR 41. panta 2. punkta kritērijiem un astoņām jomām, kuras kolēģija ir izklāstījusi akreditācijai veltītajā pamatnostādņu iedaļā (12. iedaļa, 21.–25. lpp.). Kolēģijas atzinuma mērķis ir nodrošināt konsekvenci un VDAR 41. panta 2. punkta pareizu piemērošanu attiecībā uz iesniegto projektu.

4. Tas nozīmē, ka, izstrādājot prasības kodeksu pārraudzības struktūras akreditācijai saskaņā ar VDAR 41. panta 3. punktu un 57. panta 1. punkta p) apakšpunktu, visām uzraudzības iestādēm būtu jāaptver šīs galvenās pamatprasības, kas paredzētas pamatnostādnēs, un kolēģija var ieteikt uzraudzības iestādēm attiecīgi grozīt projektus, lai nodrošinātu konsekvenci.

5. Visiem kodeksiem, kas attiecas uz nepubliskām iestādēm un struktūrām, ir jābūt akreditētām pārraudzības struktūrām. VDAR 40. pantā ir īpaši noteikts, ka UI, kolēģija un Komisija “mudina izstrādāt rīcības kodeksus, kas paredzēti, lai veicinātu šīs regulas atbilstīgu piemērošanu, ņemot vērā dažādo apstrādes nozaru specifiskās iezīmes un mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu konkrētās vajadzības.” Tāpēc kolēģija atzīst, ka prasībām ir jābūt piemērojamām dažādu veidu kodeksiem,

jāattiecas uz dažāda lieluma nozarēm, jāpievēršas dažādām iesaistītām interesēm un jāaptver apstrādes darbības ar atšķirīgām riska pakāpēm.

6. Dažās jomās kolēģija atbalsta saskaņotu prasību izstrādi, aicinot uzraudzības iestādi izvērtēt piemērus, kas sniegti precizēšanas nolūkā.

7. Ja šajā atzinumā nekas nav teikts par konkrētu prasību, tas nozīmē, ka kolēģija nelūdz LV UI veikt turpmākus pasākumus.

8. Šajā atzinumā nav atspoguļota LV UI iesniegtā informācija, uz kuru neattiecas VDAR 41. panta 2. punkta darbības joma, piemēram, atsauces uz valsts tiesību aktiem. Tomēr kolēģija norāda, ka valsts tiesību aktiem vajadzības gadījumā ir jāatbilst VDAR.

2.2 LV UI akreditācijas prasību analīze attiecībā uz rīcības kodeksa pārraudzības struktūrām

9. Ņemot vērā, ka:

   a. VDAR 41. panta 2. punktā ir sniegts to akreditācijas nosacījumu saraksts, kuri pārraudzības struktūrai jāizpilda, lai to varētu akreditēt;
   b. VDAR 41. panta 4. punktā ir noteikts, ka visiem kodeksiem (izņemot tos, kas attiecas uz publiskām iestādēm saskaņā ar 41. panta 6. punktu) ir jābūt akreditētai pārraudzības struktūrai; un
   c. VDAR 57. panta 1. punkta p) un q) apakšpunktā ir noteikts, ka kompetentajai uzraudzības iestādei ir jāizstrādā un jāpublicē pārraudzības struktūru akreditācijas prasības un jāveic tādas struktūras akreditācija, kura uzrauga rīcības kodeksus,

kolēģijas viedoklis ir šāds.

2.2.1 VISPĀRĪGAS PIEZĪMES

10. Kolēģija norāda, ka trūkst atsauces uz Pamatnostādņu 15. iedaļā paredzēto publisko iestāžu un struktūru veikto apstrādi, un tādēļ kolēģija iesaka LV UI iekļaut šādu atsauci.

11. Konsekvences un skaidrības labad kolēģija mudina LV UI visā akreditācijas prasību projektā aizstāt terminu “LV UI” ar terminu “kompetentā uzraudzības iestāde” saskaņā ar Pamatnostādnēs lietoto terminoloģiju. Vienlaikus kolēģija mudina LV UI prasību projektā iekļaut jēdziena “kompetentā uzraudzības iestāde” definīciju, kas jāsaprot kā Latvijas Republikas Datu valsts inspekcija.

12. Konsekvences labad kolēģija mudina LV UI pielāgot prasībās izmantoto terminoloģiju atbilstoši Pamatnostādnēs izmantotajai terminoloģijai, tas attiecas uz terminiem “kodeksa īpašnieki”, t. i., iekļaut “un saskaņā ar valsts tiesību aktiem”.

13. Kopumā kolēģija aicina LV UI nodrošināt formulējuma konsekvenci visā tekstā. Piemēram, 4.1. iedaļā izmantots termins “atbilstošas” speciālās zināšanas, bet 4.3. iedaļā ir ieviests vārds “atbilstoša” pieredze un zināšanas.

14. Kolēģija mudina LV UI konsekvences labad izmantot vārdu “ietekme”, nevis “spiediens” (2.1.1.e iedaļa), “mazināt”, nevis “paredzēt atbilstošus noteikumus” (2.1.2.g iedaļa), “iepriekšējos un plānotos” vai “iepriekšējos, pašreizējos un gaidāmos”, nevis “iepriekšējos vai prognozētos”

(2.2.7.a iedaļa), “ietekme”, nevis “iejaukšanās” (2.3.1.e iedaļa, 3.1.b iedaļa), “veikt”, nevis “apstiprināt” (4.1. iedaļa, 4.3. iedaļa), “ieviesīs” nevis “ir ieviesusi” (5.2. iedaļa), “saprotams”, nevis “saprasts” (6.1.a iedaļa).

15. Kolēģija norāda, ka 2022. gada 22. februārī tika pieņemtas “Pamatnostādnes 04/2021 par rīcības kodeksiem kā nosūtīšanas instrumentiem”. Šajās pamatnostādnēs nav pievienotas nekādas papildu prasības attiecībā uz to uzraudzības iestāžu akreditāciju, kuras uzrauga rīcības kodeksus, kas paredzēti starptautiskai nosūtīšanai. Drīzāk pamatnostādnēs ir paredzētas papildu specifikācijas vispārējām prasībām, kas noteiktas pamatnostādnēs (12. iedaļa), ņemot vērā starptautiskās nosūtīšanas īpašo kontekstu[2]. Skaidrības labad kolēģija iesaka LV UI pievienot atsauci uz iepriekš minētajām pamatnostādnēm, kuras ir būtiskas saistībā ar uzraudzības kodeksiem, kas paredzēti starptautiskai nosūtīšanai.

16. Attiecībā uz 1.3. iedaļu, kolēģija saprot, ka atsaucoties uz starptautisku pieteikumu, ir jāpievieno citā valodā iesniegto dokumentu tulkojums latviešu valodā. Tāpēc kolēģija mudina LV UI precizēt, vai kolēģijas izpratne ir pareiza.

17. Kolēģija norāda, ka LV UI akreditācijas prasību projekta 1.6. iedaļas a) un b) punkta 4. apakšpunktu būtu labāk ievietot 3. iedaļā kā pierādījumu attiecībā uz prasībām, kas saistītas ar interešu konflikta neesamību. Tādējādi, lai izvairītos no neskaidrībām, EDAK aicina LV UI attiecīgi mainīt punktu secību.

2.2.2 NEATKARĪBA

18. Attiecībā uz 2.1. iedaļu (“Juridiskais statuss un organizatoriskā neatkarība”) kolēģija skaidrības labad mudina LV UI pārstrādāt šo iedaļu, nosakot, ka pārraudzības struktūra var darboties kā iekšēja vai ārēja pārraudzības struktūra attiecībā pret kodeksa īpašnieku, “izvēloties īpašu pieeju pēc kodeksa īpašnieka ieskatiem”.

19. Attiecībā uz 2.1.b iedaļu kolēģija iesaka LV UI pievienot formulējumu “pienācīgi neatkarīga attiecībā uz tās funkciju objektivitāti”, kā noteikts Pamatnostādņu 63. punktā.

20. Attiecībā uz 2.1.1.c iedaļu kolēģija iesaka LV UI pievienot vārdu “pilnīga”, ja tas attiecas uz autonomiju, kā paredzēts Pamatnostādņu 67. punktā.

21. Attiecībā uz 2.1.1.f iedaļu, lai nodrošinātu tādu pašu izpratni kā Pamatnostādņu 67. punktā, kolēģija aicina LV UI pievienot atsauci, kas attiecas uz neatkarību, “veicot savus uzdevumus un īstenojot savas pilnvaras”.

22. Attiecībā uz 2.1.2.a iedaļu kolēģija saprot, ka iecelšana attiecas uz “locekļiem/darbiniekiem”. Tomēr, lai izvairītos no pārpratumiem, kolēģija mudina LV UI to padarīt skaidrāku.

23. Attiecībā uz 2.1.2.d iedaļu kolēģija mudina LV UI precizēt, ka deklarācija liecina, ka nav kopīgu interešu ar uzraugāmajām struktūrām.

24. Attiecībā uz 2.1.2.g iedaļu kolēģija uzsver, ka saskaņā ar Pamatnostādņu 66. punktu pārraudzības struktūras neatkarība jāpierāda ar piemērotiem drošības pasākumiem, kas ir ieviesti, lai pietiekami mazinātu neatkarības risku *vai interešu konflikta risku*. Turklāt pārraudzības struktūrai būs pastāvīgi jāidentificē riski, kas apdraud tās *objektivitāti*. LV UI akreditācijas prasību projektā nav iekļautas šādas atsauces uz “interešu konfliktu” un “objektivitāti”, un tādēļ kolēģija iesaka attiecīgi grozīt 2.1.2.g iedaļu.

[2]Sk. EDAK Pamatnostādņu 04/2021 par rīcības kodeksiem kā nosūtīšanas instrumentu 4.2. iedaļu.

25. Turklāt attiecībā uz finansiālo atbalstu (2.2.3. iedaļa) kolēģija norāda, ka akreditācijas prasību projektā ir minēti līdzekļi, kas "nedrīkst negatīvi ietekmēt tās neatkarību". Kolēģija mudina LV UI pārstrādāt attiecīgo prasību daļu, pievienojot atsauci uz "saistībā ar uzdevumu uzraudzīt kodeksa ievērošanu".

26. Turklāt kolēģija uzskata, ka prasības par finanšu resursiem būtu pilnīgākas, ja tajās iekļautu dažus piemērus attiecībā uz pārraudzības struktūras finansiālo neatkarību, lai uzsvērtu, kā pārraudzības struktūra var pierādīt, ka līdzekļi, ar kuriem tā saņem finansiālu atbalstu, nedrīkst negatīvi ietekmēt tās neatkarību (2.2. iedaļa). Piemēram, pārraudzības struktūra nav uzskatāma par finansiāli neatkarīgu, ja noteikumi, kas reglamentē tās finansiālo atbalstu, ļauj kodeksa dalībniekam, uz kuru attiecas pārraudzības struktūras veikta izmeklēšana, pārtraukt veikt finansiālās iemaksas, lai izvairītos no iespējamām pārraudzības struktūras sankcijām. Kolēģija aicina LV UI pievienot šādu skaidrojumu un minēt piemērus, kā pārraudzības struktūra var sniegt šādus pierādījumus.

27. Attiecībā uz iekšējām pārraudzības struktūrām (2.2.7. iedaļa) kolēģija iesaka LV UI pievienot prasību pierādīt, ka iekšējās pārraudzības struktūrai ir īpašs atsevišķs budžets, ko pārraudzības struktūra spēj pārvaldīt neatkarīgi.

28. Visbeidzot, pārraudzības struktūrām jābūt pietiekamiem finanšu un citiem resursiem, kā arī nepieciešamajām procedūrām, lai nodrošinātu rīcības kodeksa darbību laika gaitā, lai nodrošinātu ilgtermiņa finansējumu, piemēram, kad viens vai vairāki finansējuma avoti vairs nav pieejami. Tādēļ attiecībā uz prasību projekta 2.2.7. iedaļu kolēģija aicina LV UI pievienot skaidru norādi, ka finanšu stabilitātei un resursiem jāpievieno nepieciešamās procedūras, lai nodrošinātu rīcības kodeksa darbību turpmāku darbību.

29. Attiecībā uz 2.3.1.a iedaļu kolēģija saprot, ka atsauce uz "darba samaksas sistēmu tās darbiniekiem" ir piemērs, un mudina LV UI precizēt formulējumu, pievienojot vārdu "tostarp" pirms vārdiem "ir darba samaksas sistēmas".

30. Attiecībā uz 2.3.1.a iedaļu un prasībām, kas iekšējai struktūrai ir jāpierāda, kolēģija norāda, ka pamatnostādņu 65. punktā minētās prasības, kas attiecas uz efektīvu organizatorisko un informācijas šķēršļu un atsevišķu ziņošanas pārvaldības struktūru izmantošanu apvienībai un pārraudzības struktūrai, nebija iekļautas. Tādēļ kolēģija iesaka LV UI iekļaut iepriekš minētos pienākumus.

31. Attiecībā uz 2.3.1.c iedaļu, kurā aplūkota pārraudzības struktūras nepieciešamība cita starpā pierādīt, ka tai ir "pietiekami" cilvēkresursi, lai efektīvi pildītu savas funkcijas saskaņā ar VDAR 41. panta 1. punktu, kolēģija aicina LV UI apsvērt iespēju iekļaut atsauci uz "pietiekamu skaitu pietiekami kvalificētiem darbiniekiem".

32. Turklāt kolēģija norāda, ka pārraudzības struktūru sastāvā ir pietiekams un samērīgs darbinieku skaits. Šos organizatoriskos aspektus varētu pierādīt ne tikai ar pārraudzības struktūras darbinieku iecelšanas procedūru, minēto darbinieku atalgojumu, personāla pilnvaru ilgumu, bet arī ar līgumu vai citu oficiālu vienošanos ar pārraudzības struktūru. Tāpēc kolēģija iesaka LV UI sniegt iepriekš minētās atsauces par pārraudzības struktūras neatkarību tās uzdevumu izpildē un pilnvaru īstenošanā saskaņā ar pamatnostādnēm.

33. Attiecībā uz 2.3.1.d iedaļu kolēģija aicina LV UI akreditācijas prasību projektā vai prasību papildu norādījumos iekļaut dažus tādu pierādījumu vai dokumentācijas piemērus, kas nepieciešami, lai pierādītu pārraudzības struktūras pārskatatbildību.

34. 2.3.4.d iedaļā kolēģija iesaka LV UI pievienot skaidru norādi, ka pārraudzības struktūra nodrošina apakšuzņēmēju sniegto pakalpojumu efektīvu uzraudzību.

2.2.3 INTEREŠU KONFLIKTS

35. Kā vispārīgu piezīmi šajā iedaļā kolēģija uzskata, ka praktisku apsvērumu dēļ būtu lietderīgi sniegt sīkāk izstrādātus piemērus gadījumiem, kad varētu rasties interešu konflikts. Interešu konflikta situācijas piemērs varētu būt gadījums, kad darbinieki, kas veic revīzijas vai pieņem lēmumus pārraudzības struktūras vārdā, iepriekš ir strādājuši kodeksa īpašnieka vai kādas organizācijas, kas ievēro kodeksu, labā. Tāpēc kolēģija mudina LV UI sīkāk izklāstīt paskaidrojuma rakstā iekļautos piemērus.

36. Attiecībā uz 3.1.c iedaļu kolēģija uzsver, ka saskaņā ar pamatnostādņu 68. punktu pārraudzības struktūrai ir jāpaliek brīvai no tiešas vai netiešas ārējas ietekmes un tā nelūdz un nepieņem nevienas personas, organizācijas vai apvienības norādījumus. LV UI akreditācijas prasību projektā nav iekļautas atsauces uz terminiem "tieši vai netieši" vai uz terminu "asociācija", un tādēļ kolēģija iesaka LV UI pievienot šādas atsauces.

37. Attiecībā uz pamatnostādņu 3.1.e iedaļu kolēģija uzsver, ka saskaņā ar pamatnostādņu 68. punktu struktūrai vajadzētu būt savam personālam, ko tā vai kāda vai cita struktūra ir izvēlējusies neatkarīgi no kodeksa, un tai vajadzētu būt pakļautai tikai šo struktūru ekskluzīvai vadībai. LV UI akreditācijas prasību projektā nav iekļauta atsauce uz "citu struktūru, kas ir neatkarīga no kodeksa", un tādēļ kolēģija iesaka LV UI saskaņot tekstu ar pamatnostādnēm, aiz formulējuma "pārraudzības struktūras ekskluzīvs norādījums" pievienojot "un minētā cita struktūra, kas ir neatkarīga no kodeksa".

38. Atsaucoties uz 3.2. iedaļu, kolēģija uzsver, ka saskaņā ar pamatnostādņu 68. punktu pārraudzības struktūra ievieš aizsardzības pasākumus ne tikai attiecībā uz interešu konfliktu, bet arī pret jebkuru nesaderīgu nodarbošanos. LV UI akreditācijas prasību projektā nav iekļauta atsauce uz "un jebkādu nesaderīgu profesiju", un tādēļ kolēģija iesaka LV UI pievienot šādu atsauci pēc formulējuma "iespējamais interešu konflikts".

2.2.4 ĪPAŠAS ZINĀŠANAS

39. Atsaucoties uz pamatnostādņu 4.1. iedaļu, 69. punktā ir noteikts, ka pārraudzības struktūrai ir nepieciešamais kompetences līmenis. Tāpēc kolēģija iesaka LV UI saskaņot tekstu ar pamatnostādnēm un pieprasīt, lai tai būtu "nepieciešamā līmeņa" speciālās zināšanas, nevis "pienācīgas" speciālās zināšanas.

40. Attiecībā uz 4.2. iedaļu kolēģija aicina LV UI pievienot arī atsauci uz iepriekšējo pieredzi, kas gūta, darbojoties uzraudzības statusā.

41. Attiecībā uz 4.2.a, 4.2.b un 4.2.c iedaļu "padziļinātas zināšanas un pieredze" kolēģija iesaka LV UI ievērot pamatnostādņu 69. punkta formulējumu, aizstājot "padziļināta izpratne un speciālās zināšanas". Kolēģija arī iesaka 4.2.a iedaļai pievienot "datu aizsardzības jautājumus", jo šī prasība, kas noteikta pamatnostādņu 69. punktā, ir svarīga daļa no ekspertu zināšanām, jo tā nodrošina, ka pārraudzības struktūras personāls spēj novērtēt un atspoguļot ne tikai datu aizsardzības tiesību aktus, bet arī konkrētus juridiskus un praktiskus jautājumus, kas varētu būt būtiski attiecībā uz katru konkrēto gadījumu.

42. Attiecībā uz 4.2.c iedaļu kolēģija uzsver, ka pamatnostādņu 69. punktā ir atsauce uz revīzijas, uzraudzības vai kvalitātes nodrošināšanas darbībām, un tādēļ kolēģija iesaka LV UI ievērot pamatnostādņu formulējumu, t. i., aizstāt vārdu "kontrole" ar pamatnostādņu 69. punktā norādīto formulējumu.

43. Atsaucoties uz 4.4. iedaļu, kolēģija atzīst, ka pārraudzības struktūrai ir jāpierāda, ka tai ir speciālās zināšanas attiecībā uz konkrētām datu apstrādes darbībām, uz kurām attiecas kodekss. Tomēr, kā jau kolēģija norādījusi iepriekšējos atzinumos, ir jāņem vērā arī citi faktori, piemēram, attiecīgās nozares lielums, dažādās iesaistītās intereses un ar šīm apstrādes darbībām saistītie riski. Tāpēc kolēģija iesaka akreditācijas prasību projektā to precizēt.

44. Turklāt kolēģija norāda, ka LV UI prasības par speciālajām zināšanām nenošķir darbiniekus vadības līmenī un tādējādi atbildīgos par lēmumu pieņemšanas procesu, un darbiniekus darbības līmenī, kuri veic uzraudzības darbības. Šajā sakarā kolēģija aicina LV UI 4.4. iedaļā precizēt, kuras prasības jāievēro darbiniekiem, kas veic pārraudzības funkciju, un darbiniekiem, kuri pieņem lēmumus.

45. Turklāt attiecībā uz 4.6. un 4.7. iedaļu kolēģija uzskata, ka prasības personālam ir ļoti specifiskas un var ierobežot kodeksa īpašnieka brīvību rīcības kodeksā noteikt īpašās kompetences prasības. Kolēģija mudina LV UI padarīt prasības mazāk ierobežojošas, iekļaujot vispārīgāku atsauci, kurā ņemti vērā dažādie kodeksu veidi, piemēram, "atbilstošs pieredzes līmenis saskaņā ar pašu kodeksu".

46. Turklāt kolēģija norāda, ka LV UI nošķir juridisko un tehnisko personālu. Kolēģija mudina LV UI precizēt, ka personāla tehniskās prasības būs atkarīgas no tā, vai tas ir nepieciešams attiecīgajam kodeksam.

2.2.5 IZSTRĀDĀTĀS PROCEDŪRAS UN STRUKTŪRAS

47. Kolēģija norāda, ka trūkst prasību, kas pamatojas uz Pamatnostādņu 72. punktu, atsaucoties uz revīzijas ziņojumu publicēšanu, kā arī uz konstatējumiem, kas gūti periodiskajos ziņojumos no pārziņiem un apstrādātājiem, uz kuriem attiecas kodeksa darbības joma, un pamatnostādņu 73. punktā, un tādēļ kolēģija iesaka LV UI pievienot trūkstošās prasības.

48. Atsaucoties uz 5.1. iedaļu, kolēģija uzsver, ka pamatnostādņu 70. punktā ir minētas "atbilstošas pārvaldības struktūras" un procedūras. LV UI akreditācijas prasību projektā nav iekļauta atsauce uz "atbilstošām pārvaldības struktūrām", tāpēc kolēģija iesaka LV UI pievienot šādu atsauci.

49. Attiecībā uz 5.2.a iedaļu kolēģija uzsver, ka Pamatnostādņu 71. punkts attiecas uz "pārziņiem un apstrādātājiem" attiecībā uz koda noteikumiem, kas jāievēro, un tādēļ kolēģija iesaka LV UI aizstāt "kodeksa dalībniekus" ar "pārziņiem un apstrādātājiem".

50. Attiecībā uz 5.2.b iedaļu kolēģija konstatē, ka LV UI akreditācijas prasību projektā nav iekļauta atsauce uz "nejaušām vai nepaziņotām revīzijām, ikgadējām inspekcijām, regulāru ziņošanu un anketu izmantošanu", kā noteikts pamatnostādņu 72. punktā, un tāpēc kolēģija iesaka LV UI pievienot šādu atsauci. Padome, ņemot vērā pamatnostādņu 72. punktu, iesaka arī iekļaut "konkrētus incidentus un kodeksa locekļu skaitu" faktoros, kas ir jāņem vērā attiecībā uz 5.2.b iedaļā noteiktajām procedūrām, un šos faktorus ir ieteicams sagatavot neizsmeļošā sarakstā.

2.2.6 PĀRREDZAMA SŪDZĪBU IZSKATĪŠANA

51. Attiecībā uz 6. iedaļu kolēģija uzsver, ka pamatnostādņu 12.5. iedaļā ir atsauce uz "pārredzamu sūdzību izskatīšanu". Tāpēc kolēģija iesaka LV UI saskaņot šīs iedaļas nosaukumu ar pamatnostādnēm.

52. Atsaucoties uz LV UI akreditācijas prasību projekta 6.1. iedaļu, kolēģija uzskata, ka saskaņā ar pamatnostādņu 74. punktu pārraudzības struktūrai būs jāizveido efektīvas procedūras un struktūras,

kas var objektīvi un pārredzami izskatīt sūdzības. Tādēļ kolēģija iesaka LV UI attiecīgi pārstrādāt prasību.

53. Attiecībā uz pamatnostādņu 6.1.b iedaļas 76. punktā ir minēti "tūlītēji" piemēroti pasākumi, un tādēļ kolēģija iesaka LV UI attiecīgi pielāgot formulējumu.

54. Turklāt attiecībā uz korektīvajiem pasākumiem un sankcijām kolēģija iesaka LV UI grozīt tekstu, lai iekļautu atsauces uz "oficiālu paziņojumu, kurā pieprasīts noteiktā termiņā īstenot konkrētas darbības" un "pagaidu apturēšanu".

55. Visbeidzot, attiecībā uz 6.1.b iedaļu kolēģija saprot, ka korektīvie pasākumi attiecas uz situāciju, kad pārzinis vai apstrādātājs no kodeksa "rīkojas ārpus kodeksa noteikumiem". Tomēr skaidrības labad kolēģija aicina LV UI precizēt šo jautājumu.

2.2.7 SAZIŅA AR LV UI

56. Kolēģija norāda, ka prasību 7. iedaļā nav atsauces uz faktu, ka rīcības kodeksa atjaunināšana ir kodeksa īpašnieka pienākums. Padome uzskata, ka, lai izvairītos no neskaidrībām, ir jānorāda atsauce uz kodeksa īpašnieku. Tādēļ kolēģija aicina LV UI piebilst, ka pārraudzības struktūra piemēro un īsteno kodeksa atjauninājumus, grozījumus un/vai pagarinājumus, kā nolēmis kodeksa īpašnieks.

57. Attiecībā uz 7.2. iedaļu kolēģija norāda, ka LV UI akreditācijas prasību projektā nav atsauces uz pārraudzības struktūras veikto darbību "efektīvu paziņošanu" LV UI, un tāpēc kolēģija iesaka LV UI iekļaut šādu atsauci.

58. Attiecībā uz 7.2.f iedaļu kolēģija mudina LV UI akreditācijas prasību projektā precizēt, ka būtiskas izmaiņas ietver, bet neaprobežojas ar jebkādām izmaiņām, <u>kas ietekmē pārraudzības struktūras spēju veikt savus uzdevumus</u> neatkarīgā, <u>objektīvā un efektīvā veidā</u>.

59. Turklāt kolēģija mudina LV UI 7.2.g iedaļā precizēt, ka pārraudzības struktūras sagatavotajā gada ziņojumā ir jāiekļauj pārskati un/vai kodeksa grozījumi.

2.2.8 PĀRSKATĪŠANAS MEHĀNISMI

60. Kolēģija norāda, ka nav iekļauta pamatnostādņu 80. punkta prasība, kurā noteikts, ka pārraudzības struktūrai ir jāizstrādā piemēroti pārskatīšanas mehānismi, lai nodrošinātu, ka kodekss joprojām ir aktuāls un turpina sekmēt VDAR pareizu piemērošanu. Tādēļ kolēģija iesaka LV UI iekļaut iepriekš minēto pienākumu.

2.2.9 JURIDISKAIS STATUSS

61. Kolēģija norāda, ka Pamatnostādņu 81. punkta prasība, kurā noteikts, ka pārraudzības struktūrai ir atbilstošs statuss, lai tā varētu pildīt savu lomu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 41. panta 4. punktu un var tikt piemērots naudas sods saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 83. panta 4. punktu, netika iekļauta. Tādēļ kolēģija iesaka LV UI iekļaut iepriekš minēto pienākumu.

3 SECINĀJUMI/IETEIKUMI

62. Latvijas uzraudzības iestādes akreditācijas prasību projekts var būt par iemeslu pārraudzības struktūru akreditācijas nekonsekventai piemērošanai, un tajā ir jāveic turpmāk minētās izmaiņas.

63. Attiecībā uz *vispārīgām piezīmēm* kolēģija LV UI iesaka:

1. ietvert atsauci, ka apstiprināto rīcības kodeksu uzraudzība netiks piemērota apstrādei, ko veic publiskās iestādes vai struktūras;

2. pievienot atsauci uz pamatnostādnēm 04/2021, kas ir būtiskas saistībā ar tādu rīcības kodeksu uzraudzību, kuri paredzēti starptautiskai nosūtīšanai.

64. Attiecībā uz *neatkarību* kolēģija LV UI iesaka:

1. pielikuma 2.1.b iedaļā pievienot šādu formulējumu "pienācīgi neatkarīga attiecībā uz tās funkciju objektivitāti";

2. pievienot vārdu "pilnīga" 2.1.1.c iedaļā, kad tas attiecas uz autonomiju;

3. pārstrādāt 2.1.2.g iedaļu, iekļaujot tajā atsauces uz "interešu konfliktu" un "objektivitāti";

4. 2.2.7.a iedaļā pievienot prasību pierādīt, ka iekšējās pārraudzības struktūrai ir īpašs atsevišķs budžets, ko pārraudzības struktūra spēj pārvaldīt neatkarīgi;

5. 2.3.1.a iedaļā pievienot prasību, kas attiecas uz efektīvu organizatorisko un informācijas barjeru un atsevišķu ziņošanas pārvaldības struktūru izmantošanu attiecībā uz asociāciju un pārraudzības struktūru;

6. šā atzinuma 2.3.1. iedaļā iekļaut šā atzinuma 31. punktā minētās atsauces par pārraudzības struktūras neatkarību, veicot savus uzdevumus un īstenojot savas pilnvaras;

7. skaidri noteikt, ka pārraudzības struktūrai jānodrošina apakšuzņēmēju sniegto pakalpojumu efektīva uzraudzība.

65. Attiecībā uz *interešu konfliktu* kolēģija LV UI iesaka:

1. 3.1.c iedaļā iekļaut atsauces uz "tiešu vai netiešu" un "asociāciju" saskaņā ar pamatnostādnēm;

2. saskaņot 3.1.e iedaļas tekstu ar pamatnostādnēm, aiz vārdiem "pārraudzības struktūras ekskluzīvas norādes" pievienojot vārdus "un cita neatkarīga kodeksa struktūra";

3. saskaņot 3.2. iedaļas tekstu ar pamatnostādnēm, pēc vārdiem "iespējams interešu konflikts" pievienojot vārdus "un jebkādas darbības, kas nav savienojamas ar viņu pienākumiem".

66. Attiecībā uz *kompetenci* kolēģija LV UI iesaka:

1. saskaņot 4.1. iedaļas tekstu ar pamatnostādnēm, izmantojot "nepieciešamā līmeņa" zināšanas, nevis "atbilstoša līmeņa" zināšanas;

2. aizstāt 4.2.a, 4.2.b un 4.2.c iedaļā vārdus "padziļinātas zināšanas un pieredze" ar vārdiem "padziļināta izpratne un ekspertu zināšanas" un 4.2.a iedaļā pievienot formulējumu "datu aizsardzības jautājumi";

3. ievērot pamatnostādņu 69. punkta formulējumu, aizstājot vārdu "kontrole" ar "revīzijas, uzraudzības vai kvalitātes nodrošināšanas darbības";

4. paskaidrot, ka, lai novērtētu pārraudzības struktūrai nepieciešamo kompetences līmeni, jāņem vērā arī citi faktori, piemēram, attiecīgās nozares lielums, dažādās iesaistītās intereses un ar šīm apstrādes darbībām saistītie riski.

67. Attiecībā uz *izveidotajām procedūrām un struktūrām* kolēģija iesaka LV UI:

1. 5.2. iedaļā iekļaut prasību, kas attiecas uz revīzijas ziņojumu publicēšanu, kā arī uz pārziņu un apstrādātāju periodisko ziņojumu konstatējumiem kodeksa darbības jomā;

2. ietvert prasības, kuru pamatā ir pamatnostādņu 73. punkts;

3. saskaņot 5.1. iedaļas tekstu ar pamatnostādnēm, pēc vārdiem "ir ieviesusi" pievienojot "atbilstošas pārvaldības struktūras";

4. saskaņot 5.2.a iedaļas tekstu ar pamatnostādnēm, aizstājot vārdus "kodeksa dalībnieki" ar vārdiem "pārzinis un apstrādātāji";

5. Pielikuma 5.2.b iedaļā prasībās pievienot dažus piemērus, tādus kā izlases vai nepaziņotas revīzijas, ikgadējās pārbaudes, regulāru ziņošanu un aptaujas anketu izmantošanu. Turklāt "konkrēti incidenti un kodeksa dalībnieku skaits" ir jāiekļauj faktoros, kas jāņem vērā saistībā ar 5.2.b iedaļā norādītajām procedūrām, un šie faktori ir jāiekļauj neizsmeļošā sarakstā.

68. Attiecībā uz *pārredzamu sūdzību izskatīšanu* kolēģija iesaka LV UI:

1. saskaņot 6. iedaļas virsrakstu ar pamatnostādnēm, kas attiecas uz "pārredzamu" sūdzību izskatīšanu;

2. pārstrādāt 6.1. iedaļā noteikto prasību saskaņā ar pamatnostādņu 74. punktu, piebilstot, ka pārraudzības struktūra izveido efektīvas procedūras un struktūras, kas var izskatīt sūdzības objektīvi un pārredzami;

3. saskaņot 6.1.b iedaļas tekstu ar pamatnostādņu 76. punktu, pirms piemērotiem pasākumiem pievienojot vārdu "tūlītējs". Turklāt attiecībā uz korektīvajiem pasākumiem un sankcijām tajā ir jāiekļauj atsauce uz "oficiālu paziņojumu, kurā prasīts īstenot konkrētas darbības noteiktā termiņā" un "pagaidu" apturēšanu.

69. Attiecībā uz *saziņu ar kompetento uzraudzības iestādi* kolēģija iesaka LV UI:

1. pārstrādāt 7.2. iedaļu, lai iekļautu atsauci uz "efektīvu paziņošanu" par visām pārraudzības struktūras veiktajām darbībām LV UI;

2. pārstrādāt 7.2. iedaļu, lai iekļautu atsauci uz "efektīvu saziņu" ar "citām uzraudzības iestādēm", ciktāl tas attiecas uz starptautiskajiem kodeksiem.

70. Attiecībā uz *pārskatīšanas mehānismiem* kolēģija iesaka LV UI:

1. pielikuma 8.1. iedaļā pievienot prasību, ka pārraudzības struktūrai ir jāizstrādā piemēroti pārskatīšanas mehānismi, lai nodrošinātu, ka kodekss joprojām ir aktuāls un turpina sekmēt VDAR pareizu piemērošanu.

71. Attiecībā uz *juridisko statusu* kolēģija LV UI iesaka:

1. grozīt 9.1. iedaļu, lai iekļautu, ka pārraudzības struktūrai ir atbilstošs statuss, lai tā varētu pildīt savu lomu saskaņā ar 41. panta 4. punktu, un tai var uzlikt naudas sodu saskaņā ar VDAR 83. panta 4. punktu.

4 NOSLĒGUMA PIEZĪMES

72. Šis atzinums ir adresēts Latvijas uzraudzības iestādei, un tas tiks publiskots saskaņā ar VDAR 64. panta 5. punkta b) apakšpunktu.

73. Atbilstoši VDAR 64. panta 7. un 8. punktam LV UI divu nedēļu laikā pēc atzinuma saņemšanas elektroniski paziņo priekšsēdētājai, vai tā patur spēkā vai groza savu lēmuma projektu. Līdz tam pašam termiņam tā iesniedz grozīto lēmuma projektu vai — ja tā ir nolēmusi neievērot kolēģijas atzinumu — sniedz attiecīgu pamatojumu, kāpēc tā ir nolēmusi pilnīgi vai daļēji neīstenot šo atzinumu.

74. LV UI saskaņā ar VDAR 70. panta 1. punkta y) apakšpunktu paziņo kolēģijai galīgo lēmumu, lai to iekļautu tādu lēmumu reģistrā, kuriem piemērots konsekvences mehānisms.

Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas vārdā

Priekšsēdētāja

(*Andrea Jelinek*)